

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	magiszteri	Tagozat	nappali	Tanév/félév	2020-2021 II
Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	A magyar nyelv szociodialektológiája
Назва навчальної дисципліни	Соціодіалектологія угорської мови
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport, 223-as terem
Кафедра	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	035 Filológia (035.07 Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	035 Філологія (035.07 Мова і література угорська)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték:4 Előadás:30 Szeminárium/gyakorlat:30 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka:60
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Типдисципліни (обов'язковачивибіркова): обов'язкова Кредитів ECTS: 4 Лекції: 30 Семінарські/практичнізаняття: 30 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота:60
Tárgyfelelősoktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Dudics Katalin, PhD dudics.katalin@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Дудич Катерина Іванівна, PhD dudics.katalin@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	A Mai magyar nyelv tantárgy (hangtan, lexikológia, lexikográfia, frazeológia, morfológia, mondattan, szövegtan), A magyar nyelv oktatásának módszertana tantárgy sikeres teljesítése, a Magyar dialektológia tantárgy sikeres teljesítése
Пререквізити навчальної дисципліни	

<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>Célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók tisztában legyenek a dialektológia és a szociolingvisztika szoros kapcsolatával. Ismerjék a kárpátaljai kutatások eredményeit, tudatosuljon bennük ennek gyakorlati hasznosíthatósága, illetve a nem köznyelvi változatok szerepkörei, funkciói.</p> <p>Kialakítandó kompetenciák: a többnormájú nyelvszemlélet fejlesztése, melynek alapján a hozzáadó anyanyelvoktatás módszerei is eredményesebben alkalmazhatóak, a hagyományos nyelvjáráskutatás eredményeinek hasznosítása az interdiszciplináris kutatások megszervezésében a szituatív kettősnyelvűség kialakítása, a nyelvjárási szakirodalom kritikai elemzési készsége a dialektológiai nyomtatott és online kiadványok oktatási folyamatban való használatának képessége a nyelvjárási attitűd nyelvhasználatot, identitást befolyásoló szerepének tudatosítása, ennek alakítására való képesség fejlesztése a dialektológiai ismeretek oktatásban való felhasználásának a képessége</p> <p>Főbb témakörei A dialektológia mint a szociolingvisztika előfutára a magyar nyelvtudományban. A szociodialektológia jelentősége. Az új magyar nyelvatlasz jelentősége, munkálatának körülményei. A Geolingvisztikai Műhely. A Szociodialektológia Műhely. Többdimenziós atlaszok. A nyelvi, nyelvjárási tudat fogalma, jelentősége, nyelvhasználatot befolyásoló szerepe. A nyelvjárási attitűd, alakulása, az azt befolyásoló tényezők a magyar nyelvterületen. A nyelvjárások és az iskola, funkciójuk az anyanyelvoktatás folyamatában. A hozzáadó anyanyelv-oktatási módszer hatása a nyelvjárások általános megítélésére.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A gyakorlati munkákkal, modulzáró dolgozatokkal 50 pont szerezhető. A beszámolóhoz szükséges másik 50 pont a félév végére elkészült mikrokutatásról készült írásbeli tudományos munkával szerezhető meg.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Classroom: alxvrge</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális</p>	<p>Lakatos Katalin. <i>Kárpátaljai magyar iskolások nyelvi tudata és attitűdje</i>. ELTE BTK. Doktori értekezés. 2010.</p>

segédanyagok

**Базова література
навчальної дисципліни та
інші інформаційні ресурси**

Csernicskó István – Márku Anita szerk. *Hiába repülsz te akárhová...* Beregszász, 2007

Lakatos Katalin. *Kárpátaljai magyar iskolások nyelvi tudata és attitűdje*. ELTE BTK. Doktori értekezés. 2010.

N. Császi Ildikó – Cs. Nagy Lajos. *Magyar nyelvjárások*. Budapest: 2015.

Dudics Lakatos Katalin 2018. „...én is nyelvjárásban beszélek”. *Anyanyelv-pedagógia* XI, 2. <http://anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=740>

Dudics Lakatos Katalin 2019. Kárpátaljai magyar pedagógusok nyelvjárási attitűdjének alakulása két felmérés eredményei alapján (2008–2018). *Magyar Nyelvjárások* 57: 123–134. http://epa.oszk.hu/02200/02298/00057/pdf/EPA02298_mnyj_2019_57_123-134.pdf

Dudics Lakatos Katalin – Gazdag Vilmos. *Dialektológiai alapfogalmak*. Beregszász, 2020. <http://szocdial.nyf.hu/>